

Fosterhjemsavtalen

Utarbeidet i samarbeid med Kommunenes Interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS) og Norsk Fosterhjemsforening

Avtalen regulerer forholdet mellom fosterforeldrene og barneverntjenesten ved fosterhjems plassering etter vedtak om omsorgsovertagelse etter lov om barneverntjenester.

Innhold

1. Om avtalen	5
2. Før avtalen undertegnes	5
3. Gjennomgang av avtalen	5
4. Barneverntjenestens oppgaver og forpliktelser	6
4.1 Informasjon til fosterforeldrene og andre	6
4.1.1 Informasjon til fosterforeldrene	6
4.1.2 Informasjon til fosterbarnet	6
4.1.3 Informasjon til fosterforeldrenes familie og nettverk	6
4.1.4 Informasjon til øvrige samarbeidspartnere	6
4.2 Plan for fosterbarnets omsorgssituasjon	6
4.3 Opplæring, veiledning, oppfølging, kontroll og tilsyn	7
4.3.1 Opplæring og veiledning	7
4.3.2 Oppfølging og kontroll	7
4.3.3 Tilsyn	8
4.4 Samvær	8
4.4.1 Fylkesnemndas rolle	8
4.4.2 Barneverntjenestens rolle	8
4.4.3 Telefon- og elektronisk kontakt	9
5. Fosterforeldrenes forpliktelser	9
5.1 Oppdraget som fosterforeldre	9
5.2 Ansvar for barnet	9
5.3 Den daglige omsorgen	9
5.4 Godkjenning ved flere fosterbarn eller andre til forpleining	10
5.5 Samarbeid med barneverntjenesten, foreldrene og andre	10
5.6 Taushetsplikt	10
5.7 Fosterbarnets helse	10
5.8 Flytting, ferier, barnevakt m.m.	11
5.9 Samlivsbrudd	11
6. Fosterhjemsgodtgjøring, dekning av andre utgifter, forsikring og barnetrygd	11
6.1 Fosterhjemsgodtgjøring og barnetrygd	11
6.2 Arbeidsgodtgjøring	12
6.3 Utgiftsdekning	12
6.3.1 Om Utgiftsdekningen	12
6.3.2 Løpende utgifter	12
6.3.3 Nødvendige ekstrautgifter	12
6.3.4 Særskilt engangsutgift ved plassering	13
6.4 Forsikring og dekning fra folketrygden	13
7. Opphør av avtaleforholdet	13
7.1 Oppsigelse	13
7.2 Vedtak om flytting av barnet	13
7.3 Vedtak om å tilbakeføre omsorgen	13
7.4 Evaluering	14
8. Tvister	14
9. Vedlegg til avtalen	14

1. Om avtalen

Denne avtalen regulerer forholdet mellom fosterforeldrene og barneverntjenesten i kommunen ved fosterhjemsplasing etter vedtak om omsorgsovertagelse etter lov om barneverntjenester av 17. juli 1992 nr. 100 (barnevernloven) § 4-12 eller § 4-8 annet eller tredje ledd. Avtalen skal inngås av barneverntjenesten i den kommunen som har ansvaret etter barnevernloven § 8-4 annet ledd.

Ved å inngå denne avtalen påtar fosterforeldrene seg et fosterhjemsoppdrag for barneverntjenesten. På vegne av barneverntjenesten skal fosterforeldrene gi fosterbarnet et trygt og godt hjem og ivareta fosterbarnets behov for daglig omsorg.

2. Før avtalen undertegnes

Før avtalen undertegnes skal følgende være foretatt:

- Barneverntjenesten skal ha gjennomgått avtalen og dens vedlegg med fosterforeldrene og redegjort for hva hvert enkelt punkt innebærer.
- Barneverntjenesten skal ha informert fosterforeldrene om statlig regional barnevernmyndighets (Bufetats) rolle og ansvar i fosterhjemsarbeidet. Dersom avtalen inngås med barneverntjenesten i Oslo kommune, skal barneverntjenesten informere om fosterhjemstjenesten i kommunen.
- Dersom fosterhjemmet ligger i en annen kommune enn den kommunen som har ansvaret etter barnevernloven § 8-4 annet ledd, skal barneverntjenesten ha informert fosterforeldrene om hvilke roller de to kommunene har. I slike tilfeller vil den kommunen som har ansvaret etter § 8-4 annet omtales som omsorgskommunen, mens den kommunen der fosterhjemmet ligger vil bli kalt fosterhjemskommunen.
- Fosterforeldrene skal ha mottatt og gjort seg kjent med innholdet i "Retningslinjer for fosterhjem" (Q-1072 B).

3. Gjennomgang av avtalen

Barneverntjenesten og fosterforeldrene skal gjennomgå avtalen minst en gang i året. Partene skal ellers gjennomgå avtalen eller punkter i avtalen når en av partene krever det. På bakgrunn av gjennomgangen skal barneverntjenesten foreta nødvendige endringer i avtalen.

Dersom fosterforeldrene krever det, eller forholdene ellers tilsier det, skal barneverntjenesten vurdere og ta stilling til behovet for ekstraressurser eller forsterkningstiltak. Barneverntjenesten skal uansett vurdere og ta stilling til dette ved den årlige gjennomgangen av avtalen.

Dersom barneverntjenesten ønsker å foreta vesentlig endringer i avtalen eller vedleggene til denne, skal barneverntjenesten varsle fosterforeldrene om dette så tidlig som mulig og helst innen tre måneder før endringene finner sted.

4. Barneverntjenestens oppgaver og forpliktelser

4.1 Informasjon til fosterforeldrene og andre

4.1.1 Informasjon til fosterforeldrene

Ved fosterhjems plasseringen skal barneverntjenesten gi fosterforeldrene alle opplysninger om fosterbarnet som er nødvendig for at fosterforeldrene skal kunne ivareta omsorgen for fosterbarnet, herunder opplysninger om barnets forhistorie, helseopplysninger, tidligere hjelpetiltak, tilhørighet, spesielle problemer, ressurser og interesser. Vesentlige opplysninger skal forelegges skriftlig for fosterforeldrene.

Dersom det inntreffer nye forhold knyttet til barnet eller barnets familie som fosterforeldrene bør kjenne til skal barneverntjenesten så snart som mulig informere fosterforeldrene.

4.1.2 Informasjon til fosterbarnet

Barneverntjenesten skal sørge for at barnet blir informert om at det er fosterbarn og om årsaken til dette, herunder sørge for at barnet får hjelp til å kunne ta vare på sin historie på en best mulig måte, alt tilpasset barnets alder og modenhet. Barneverntjenesten skal avklare med fosterforeldrene hvordan barnet skal bli informert.

4.1.3 Informasjon til fosterforeldrenes familie og nettverk

Barneverntjenesten skal avklare hvilke opplysninger om fosterbarnet som kan gis til fosterforeldrenes familie og nettverk.

Dersom fosterforeldrene har egne barn og fosterforeldrene ønsker det, skal barneverntjenesten ha egne samtaler med barna og fosterforeldrene.

4.1.4 Informasjon til øvrige samarbeidspartnere

Barneverntjenesten skal gi nødvendig informasjon til barnehage, skole og eventuelt det hjelpeapparat som fosterforeldrene skal samarbeide med. Fosterforeldrene skal holdes orientert om hvilke opplysninger barneverntjenesten har formidlet. Fosterforeldrene kan også selv gi slik informasjon dersom de ønsker det, men må da først avklare med barneverntjenesten hvilken informasjon som skal gis.

4.2 Plan for fosterbarnets omsorgssituasjon

Allerede ved omsorgsovertakelsen skal barneverntjenesten vedta en plan for barnets omsorgssituasjon (foreløpig omsorgsplan). Senest to år etter at fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker har fattet vedtak om omsorgsovertakelse, skal barneverntjenesten vedta en plan for barnets framtidige omsorgssituasjon som ikke skal endres uten at forutsetningene for den er falt bort (endelig omsorgsplan), jf. barnevernloven § 4-15 tredje ledd.

Omsorgsplanen skal formidle barneverntjenestens plan for barnets fremtid når det gjelder hvor barnet skal bo og vokse opp, og når det gjelder barnets relasjon til og kontakt med sin

familie. I tillegg skal omsorgsplanen tydeliggjøre om barnet har særlige behov som må følges opp.

I god tid før fosterbarnet fyller 18 år skal barneverntjenesten, i samarbeid med fosterbarnet og fosterforeldrene, vurdere om plasseringen skal opprettholdes eller om fosterbarnet skal motta andre hjelpetiltak etter fylte 18 år. Dersom fosterbarnet samtykker skal barneverntjenesten utarbeide en plan for framtidige tiltak.

Barneverntjenesten skal innhente fosterforeldrenes synspunkter når omsorgsplanen skal revideres eller ny plan utarbeides.

En kopi av den til enhver tid gjeldende plan skal ligge ved denne avtalen.

4.3 Opplæring, veiledning, oppfølging, kontroll og tilsyn

4.3.1 Opplæring og veiledning

Med utgangspunkt i fosterbarnets behov, skal barneverntjenesten sørge for at fosterhjemmet får den opplæring og veiledning som er nødvendig. I samråd med fosterforeldrene, skal barneverntjenesten finne fram til hvordan behovet for opplæring og veiledning best kan dekkes. Barneverntjenesten skal informere om statlige barnevernmyndighets tilbud om generell veiledning.

4.3.2 Oppfølging og kontroll

Barneverntjenesten skal være tilgjengelig for fosterforeldrene og gi nødvendig veiledning.

Barneverntjenesten skal bistå fosterforeldrene i kontakten med andre offentlige etater som skole, NAV eller helsemyndigheter.

Barneverntjenesten skal hjelpe og støtte fosterbarnet og iverksette de tiltak eller foreta de endringer som til enhver tid viser seg nødvendige.

Barneverntjenesten skal føre kontroll med at barnet får god omsorg i fosterhjemmet og at de forutsetninger som ble lagt til grunn for plasseringen blir fulgt opp.

Barneverntjenesten skal besøke fosterhjemmet så ofte som nødvendig for å sikre en forsvarlig oppfølging og kontroll med fosterbarnets situasjon. Barneverntjenesten skal som et minimum besøke fosterhjemmet fire ganger i året. I den første fasen etter plassering vil det generelt være behov for en noe tettere oppfølging og kontroll. Det kan også senere oppstå faser hvor det vil være behov for tettere oppfølging, for eksempel ved start på ny skole, i ungdomstiden, ved endringer i barnevernsaken, ved forberedelse til ettervern eller i perioder hvor det oppstår spesielle problemer.

Etter at barnet har vært plassert i fosterhjemmet i 2 år kan barneverntjenesten redusere antall besøk til minimum 2 ganger i året. Dette forutsetter at barneverntjenesten har funnet det klart at forholdene i fosterhjemmet er så gode at det ikke er nødvendig med flere besøk for å sikre en forsvarlig oppfølging og kontroll.

4.3.3 Tilsyn

Barneverntjenesten har ansvar for at det blir ført tilsyn med barnet fra det plasseres i fosterhjemmet til det flytter ut eller fyller 18 år.

Barneverntjenesten skal oppnevne en tilsynsfører for fosterbarnet ved godkjenning av fosterhjemmet. Tilsynsfører skal være fosterbarnets uavhengige støtteperson.

Formålet med tilsynet er å føre kontroll med at fosterbarnet får tilfredsstillende omsorg i fosterhjemmet og at de forutsetninger som ble lagt til grunn for plasseringen blir fulgt opp.

Tilsynsfører har ansvar for å gjennomføre det antall tilsynsbesøk som er nødvendig for å sikre et forsvarlig tilsyn. Tilsynsfører skal som et minimum besøke fosterhjemmet 4 ganger i året. Det vil i noen tilfeller være behov for noe oftere tilsyn i den første fasen etter plassering, men det kan også senere oppstå faser hvor det vil kunne være behov for tilsyn oftere, for eksempel ved start på skole, i ungdomstiden, ved endringer i barnevernsaken, ved forberedelse til ettervern eller i perioder hvor det oppstår spesielle problemer.

For barn som er fylt 15 år, og som har vært plassert i samme fosterhjem i mer enn to år, kan barneverntjenesten vedta at tilsynet skal reduseres til minimum to ganger i året. Dette forutsetter at barneverntjenesten vurderer forholdene i fosterhjemmet som så stabile og gode at det ikke er behov for å føre tilsyn oftere enn to ganger i året, samt at barnet samtykker.

Tilsynet kommer i tillegg til barneverntjenestens kontroll, jf. punkt 4.3.2.

4.4 Samvær

4.4.1 Fylkesnemndas rolle

Når det er fattet vedtak om omsorgsovertakelse, skal fylkesnemnda ta standpunkt til omfanget av samvær mellom barnet og foreldrene og eventuelt andre som det er ønskelig at barnet skal ha samvær med, jf. barnevernloven § 4-19.

4.4.2 Barneverntjenestens rolle

Basert på fylkesnemndas vedtak skal barneverntjenesten, så snart som mulig og i samarbeid med fosterforeldrene, foreldrene og eventuelt andre som skal ha samvær med barnet, opprette en skriftlig avtale om den praktiske gjennomføringen og tilretteleggingen av samværet. Barn som har fylt 7 år, og yngre barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, skal gis rett til å uttale seg om samværsavtalen, og barnets mening skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Avtalen skal angi tid, sted og hyppighet for samværet, og bør foreligge i god tid før høytider og ferier. Samværsavtalen skal evalueres jevnlig med alle berørte parter. Utvidelse av samværet eller andre vesentlige endringer skal ikke skje uten at det er drøftet med barnet og fosterforeldrene. En kopi av den til enhver tid gjeldende samværsavtalen skal ligge ved denne avtalen. Dersom samværsavtalen unntaksvis ikke foreligger når denne avtalen inngås, skal den vedlegges så snart den er utarbeidet og undertegnet.

Dersom fylkesnemnda har bestemt at det skal være tilsyn under samværet, kan ikke fosterforeldrene pålegges å være tilsynsansvarlig.

4.4.3 Telefon- og elektronisk kontakt

Dersom fylkesnemnda ikke har satt begrensninger i adgangen til telefonkontakt og annen elektronisk kontakt mellom fosterbarnet og foreldrene, kan de ha slik kontakt.

Fosterforeldrene kan imidlertid, på linje med andre foreldre, sette begrensninger for barnets utgående samtaler ut fra praktiske og økonomiske hensyn. Videre kan tidspunktet for og varigheten av inngående telefonsamtaler og annen kontakt begrenses ut fra hensynet til barnet. Fosterforeldrene kan imidlertid ikke vesentlig begrense eller avskjære slik kontakt. Vesentlig begrensning eller avskjæring av kontakt må vedtas av fylkesnemnda.

5. Fosterforeldrenes forpliktelser

5.1 Oppdraget som fosterforeldre

Oppdraget som fosterforeldre innebærer å gi fosterbarnet et trygt og godt hjem og å ivareta den daglige omsorgen for fosterbarnet.

Fosterforeldrene utfører oppdraget i sitt private hjem og er å anse som selvstendige oppdragstakere. Med hensyn til folketrygdlovens bestemmelser, er fosterforeldrene å anse som frilansere, jf. folketrygdloven § 1-9.

5.2 Ansvar for barnet

Ansvar for og retten til å bestemme over fosterbarnet er delt mellom barneverntjenesten, fosterforeldrene og foreldrene, med mindre dette er fratatt foreldrene av fylkesnemnda eller domstolen. Barneverntjenesten har ansvaret for omsorgen i sin helhet, mens fosterforeldrene har ansvaret for utøvelsen av den daglige omsorgen på vegne av barneverntjenesten.

Spørsmål av større betydning, som for eksempel om barnet skal kunne reise utenlands eller om det skal kunne bo utenfor fosterhjemmet i kortere eller lenge perioder, hører inn under barneverntjenestens ansvar.

Ved tvil om hvem som skal avgjøre spørsmål av stor betydning for barnet, eller ved tvil om avgjørelsesmyndigheten ligger til foreldrene, skal fosterforeldrene ta kontakt med barneverntjenesten.

5.3 Den daglige omsorgen

Fosterforeldrene skal utøve den daglige omsorgen for barnet på vegne av barneverntjenesten. Fosterforeldrene har således ansvaret for den generelle oppdragelsen av barnet, noe som omfatter oppfølging overfor skole, barnehage og fritid, og det å sørge for at barnet får nødvendig oppfølging ved sykdom.

Fosterforeldrene skal ivareta barnets behov for stabil og trygg voksenkontakt. Videre skal de bidra til at barnet får dekket sine personlige, sosiale, emosjonelle og helsemessige behov, samt tilrettelegge forholdene rundt barnet slik at dets evner og anlegg får best mulig anledning til å utvikle seg. Fosterforeldrene skal motivere fosterbarnet til å ta en utdanning, og de skal i samarbeid med barneverntjenesten legge forholdene til rette for at fosterbarnet fortsetter skolegangen etter grunnskolen.

5.4 Godkjenning ved flere fosterbarn eller andre til forpleining

Fosterforeldrene kan ikke motta andre fosterbarn eller andre til forpleining uten at dette på forhånd er godkjent av barneverntjenesten. Hvis fosterhjemmet ligger i en annen kommune enn omsorgskommunen, skal dette også godkjennes av barneverntjenesten i fosterhjems kommunen (se punkt 2 siste strekpunkt).

5.5 Samarbeid med barneverntjenesten, foreldrene og andre

Fosterforeldrene skal samarbeide med barneverntjenesten omkring de avtaler som er gjort med hensyn til mål, opplegg og tidsplan, og også om en eventuell tilbakeføring. De skal ta i mot veiledning og tilbud om kurs og opplæring som vil sette dem bedre i stand til å ivareta sine oppgaver.

Dersom det inntreffer forhold i fosterhjemmet eller knyttet til barnet eller dets familie som barneverntjenesten bør kjenne til, skal fosterforeldrene så snart som mulig melde fra til barneverntjenesten.

Fosterforeldrene skal gi barneverntjenesten og barnets tilsynsfører adgang til hjemmet og til de opplysninger som er nødvendige for at de skal kunne føre kontroll og tilsyn som nevnt under punkt 4.3.2 og 4.3.3.

Fosterforeldrene skal samarbeide med foreldrene og eventuelle andre som skal ha samvær med barnet som nevnt under punkt 4.4.

Fosterforeldrene skal videre samarbeide med andre offentlige instanser og tjenester som skal bistå fosterbarnet og fosterforeldrene.

5.6 Taushetsplikt

Fosterforeldrene skal bevare taushet om de forhold de får kjennskap til om barnet og dets familie, jf. barnevernloven § 6-7. Taushetsplikten gjelder også etter at barnets opphold i fosterfamilien er avsluttet.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at fosterforeldrene i samråd med barneverntjenesten gir nødvendig informasjon til barnehage, skole, helsepersonell og lignende offentlige etater dersom dette anses å være til det beste for barnet.

Dokumenter med taushetsbelagte opplysninger om barnet og/eller dets familie skal holdes innelåst og utilgjengelig for uvedkommende.

5.7 Fosterbarnets helse

Fosterforeldrene skal følge helsestasjonens retningslinjer for helsekontroll og eventuelle pålegg fra barneverntjenesten om legeundersøkelse av barnet, samt sørge for nødvendig tannbehandling. I tilfelle alvorlig sykdom eller skade skal fosterforeldrene rådføre seg med lege og følge dennes anvisning, samtidig som de så snart som mulig skal melde fra til barneverntjenesten.

Dersom det inntreffer andre forhold ved barnets helse som barneverntjenesten bør kjenne til, skal dette så snart som mulig meldes til barneverntjenesten.

5.8 Flytting, ferier, barnevakt m.m.

Dersom fosterforeldrene planlegger å flytte, skal dette tas opp med barneverntjenesten i god tid før en eventuell flytting gjennomføres. Dersom fosterforeldrene planlegger å ta med fosterbarnet på feriereiser eller lignende med mer enn tre ukers varighet, skal dette tas opp med barneverntjenesten i god tid før reisen.

Fosterforeldrene vil bare unntaksvis få tillatelse til å ta med seg fosterbarnet dersom de flytter til utlandet. Forutsetninger for slik tillatelse vil være at det kan etableres et forsvarlig tilsyn med fosterhjemmet, og at kontakten mellom barnet og foreldrene kan ivaretas der dette er aktuelt.

Fosterforeldrene kan overlate barnet til personer de har tillit til for kortere perioder, og de kan la barnet delta på kortere turer og lignende med slike personer. Ut over dette er det ikke adgang til å overlate barnet til andre, med mindre dette er avtalt med barneverntjenesten.

5.9 Samlivsbrudd

Dersom fosterforeldrene skal skilles eller bryte samlivet på annen måte, skal de så tidlig som mulig informere barneverntjenesten og samarbeide med barneverntjenesten for å finne en løsning som ivaretar fosterbarnet på en så god måte som mulig.

Ved samlivsbrudd faller denne avtalen bort, jf. punkt 7.1. Barneverntjenesten kan inngå ny avtale om plassering med en av fosterforeldrene dersom det anses som barnets beste.

Hvis det inngås ny avtale med en av fosterforeldrene, må barneverntjenesten vurdere om fosterbarnet skal ha kontakt med den andre fosterforelderen, og eventuelt hvor mye og hva slags kontakt det skal være. Det er en forutsetning for slik kontakt at alle parter blir enige om hvordan kontakten skal foregå og at de inngår en avtale om dette, og at de samarbeider om denne avtalen.

6. Fosterhjemsgodtgjøring, dekning av andre utgifter, forsikring og barnetrygd

6.1 Fosterhjemsgodtgjøring og barnetrygd

Fosterforeldrene skal motta fosterhjemsgodtgjøring.

Fosterhjemsgodtgjøringen består av to deler; arbeidsgodtgjøring og utgiftsdekning. KS utarbeider hvert år veiledende satser for arbeidsgodtgjøring og utgiftsdekning.

Fosterforeldrene og barneverntjenesten skal inngå avtale om hvilken fosterhjemsgodtgjøring fosterforeldrene skal motta. En kopi av den til enhver tid gjeldende avtale om fosterhjemsgodtgjøring skal ligge ved denne avtalen.

Barneverntjenesten skal utbetale fosterhjemsgodtgjøringen hver måned.

I tillegg til fosterhjemsgodtgjøringen skal barnetrygden gå til fosterforeldrene, og den skal bidra til å dekke kostnadene ved å forsørge fosterbarnet.

6.2 Arbeidsgodtgjøring

Barneverntjenesten betaler fosterforeldrene en avtalt godtgjøring for oppdraget som fosterforeldre, enten etter veiledende satser fastsatt av KS eller forsterket godtgjøring fastsatt i avtale mellom partene.

6.3 Utgiftsdekning

6.3.1 Om Utgiftsdekningen

Alle nødvendige utgifter knyttet til fosterhjems plasseringen skal dekkes av barneverntjenesten. De ulike delene av utgiftsdekningen er beskrevet i punktene 6.3.2 til 6.3.4 nedenfor.

6.3.2 Løpende utgifter

Alle løpende utgifter anses dekket av det beløp som månedlig ytes i utgiftsdekning og av barnetrygden.

6.3.3 Nødvendige ekstrautgifter

I tillegg til løpende utgifter, skal barneverntjenesten dekke nødvendige ekstrautgifter som oppstår i løpet av fosterhjems plasseringen. Eksempler på slike ekstrautgifter kan være:

- Utlegg til behandling og lignende som ikke dekkes av folketrygden
- Tannbehandling som ikke dekkes av folketrygden
- Utgifter som knytter seg til eventuell funksjonshemming som ikke dekkes av folketrygden eller av annet lovverk
- Utgifter til konfirmasjon eller tilsvarende handlinger
- Utgifter til barnehage eller skolefritidsordning
- Nødvendig skyss til skole/barnehage når barnet har behov for å opprettholde kontakt med sitt opprinnelige nærmiljø. Dette gjelder ikke når skyssen dekkes av fylkeskommunen i henhold til opplæringslovens bestemmelser
- Særlige ekstrautgifter i forbindelse med sports- eller fritidsaktiviteter ut i fra en konkret vurdering av behov og kostnad
- Utgifter til utdanning utover grunnskolen frem til avsluttet videregående skole
- Spesielle utgifter ved flytting fra fosterhjemmet
- Reiseutgifter fosterforeldrene påføres i forbindelse med samværsordninger, behandlingstiltak for barnet, nødvendig møtevirksomhet o.l.
- Tapt arbeidsfortjeneste i forbindelse med avtalte møter, kurs, veiledning og lignende
- Utgifter i forbindelse med skader barnet måtte påføre fosterhjemmet når skadene ikke kan tilskrives fosterforeldrenes åpenbare forsømmelse av mulighet til å forhindre skaden. Dersom skaden dekkes av forsikringsavtale som fosterforeldrene har, skal egenandel og eventuell økning av forsikringspremie betales av barneverntjenesten. Ansvar for skader barnet måtte påføre tredjemann reguleres av alminnelige erstatningsrettslige regler.

Søknad om dekning av ekstrautgifter skal rettes til barneverntjenesten. Utgiftene skal dokumenteres.

Istedenfor å fatte vedtak for hver enkelt utgiftsdekning, kan barneverntjenesten og fosterforeldrene avtale en fast ekstra utgiftsdekning. Ved slik fast utgiftsdekning må det klart fremkomme hvilke utgiftsposter dekningen omfatter.

6.3.4 Særskilt engangsutgift ved plassering

Barneverntjenesten skal i samarbeid med fosterforeldrene sørge for at barnet ved plassering medbringer tilfredsstillende klær og utstyr for sommer- og vinterbruk, og kommunen skal dekke utgiftene i forbindelse med dette. Eventuelt kan kommunen stille midler til rådighet for fosterforeldrene slik at barnet blir utstyrt som nevnt i løpet av det første året.

6.4 Forsikring og dekning fra folketrygden

Barneverntjenesten skal tegne ulykkesforsikring for fosterbarnet, hvis barnet ikke dekkes av fosterforeldrenes egne forsikringsordninger.

Dersom det er nødvendig, skal barneverntjenesten også tegne reiseforsikring for fosterbarnet, hvis barnet ikke dekkes av fosterforeldrenes egen forsikringsordning.

Fosterforeldrene skal søke grunnstønad og/eller hjelpestønad fra folketrygden for de fosterbarn hvor det er aktuelt. Barneverntjenesten skal bistå i søknadsprosessen dersom fosterforeldrene ønsker det.

7. Opphør av avtaleforholdet

7.1 Oppsigelse

Fosterforeldrene og barneverntjenesten kan med gjensidig frist på 3 måneder skriftlig si opp denne avtalen.

Uavhengig av hvilken part som sier opp avtalen, skal fosterforeldrene så langt det er mulig la barnet bo hos seg til annen omsorgsplassering er skaffet. Fosterhjemmet mottar ordinær arbeidsgodtgjøring og eventuelt forsterket arbeidsgodtgjøring i oppsigelsestiden. Ordinær utgiftsdekning og utgiftsdekning som er forsterkningstiltak opphører fra dagen barnet flytter ut.

Dersom fosterforeldrene krever at barnet skal flytte før oppsigelsestidens utløp, og dette ikke skyldes forhold knyttet til barnet, stanser all fosterhjemsgodtgjøring i det barnet flytter ut.

7.2 Vedtak om flytting av barnet

Dersom endrede forhold gjør det nødvendig, eller dersom det må anses til beste for barnet, kan barneverntjenesten treffe vedtak om å flytte barnet og si opp avtalen. Fosterforeldrene skal informeres om dette så tidlig som mulig.

Vedtak om flytting kan påklages til fylkesnemnda av den som er part i saken. Part i saken er foreldrene dersom de har foreldreansvaret, og barnet dersom det er over 15 år, jf. barnevernloven § 6-3. Også fosterforeldrene kan påklage vedtaket, men de har ingen rett til å få klagen behandlet dersom de ikke er part i saken. Spørsmålet om fosterforeldrene er part og dermed har klagerett avgjøres konkret i hver enkelt sak av fylkesnemnda. Sentrale tema for fylkesnemndas vurdering av dette spørsmålet vil blant annet være tilknytningen mellom barnet og fosterforeldrene og varigheten av plasseringen.

7.3 Vedtak om å tilbakeføre omsorgen

Dersom det besluttes at omsorgsovertakelsen skal opphøre og barnet skal tilbake til foreldrene, skal barneverntjenesten så snart som mulig informere fosterforeldrene om dette.

Fosterforeldrene er ikke part i en sak om oppheving av omsorgsovertagelsen. De har likevel rett til å uttale seg før det fattes vedtak om å tilbakeføre omsorgen.

Ved en tilbakeføring skal fosterforeldrene sammen med barneverntjenesten og foreldrene planlegge hvordan flyttingen skal skje. Det skal avklares hvilken kontakt som skal være mellom barnet og fosterforeldrene etter flyttingen.

7.4 Evaluering

Når plasseringen opphører, uavhengig av hva som er årsaken til dette, skal det være et evalueringsmøte mellom barneverntjenesten og fosterforeldrene om plasseringen.

Fosterforeldrene og barneverntjenesten vil også bli invitert av statlig regional barnevernmyndighet (Bufetat) til et evalueringsmøte etter avsluttet fosterhjemsplassing.

8. Tvister

Denne og andre avtaler som er inngått mellom barneverntjenesten og fosterforeldrene er av privatrettslig karakter, og uenighet om hvordan en inngått avtale skal forstås må dermed løses i samarbeid mellom partene.

Hvis partene ikke klarer å komme til enighet, kan de be fylkesmannen om hjelp til å løse konflikten. Fylkesmannen kan imidlertid kun gi en tilråding og ikke avgjøre saker på dette området.

Dersom partene ikke kommer til enighet må avtalen sies opp, eller tvisten må bringes inn for retten til avgjørelse, i likhet med andre privatrettslige avtaler.

9. Vedlegg til avtalen

Følgende skal ligge som vedlegg til denne avtalen:

- Plan for barnets omsorgssituasjon
- Samværsavtale
- Avtale om fosterhjemsgodtgjøring og eventuelt avtale om forsterkningstiltak
- Oversikt over fosterforeldres arbeidsrettslige stilling og deres sosiale rettigheter, utarbeidet av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Denne avtalen med vedlegg opprettes i liklydende eksemplarer til:

- Fosterforeldrene
- Barneverntjenesten i omsorgskommunen

I tillegg skal informasjon om plasseringen og avtaleinngåelsen gis til:

- Bufetat i berørte regioner
- Fosterhjemskommunen dersom dette er en annen enn omsorgskommunen

For omsorgskommunen

(signatur og dato)

Fosterforeldrene

(signaturer og dato)

Sentrale dokumenter:

- Retningslinjer for fosterhjem
- Veileder for tiltaks- og omsorgsplaner
- Veileder for tilsynsførerordningen
- Rutinehåndbok for kommunenes fosterhjemsarbeid
- ”Til deg som bor i fosterhjem”

Alle dokumentene kan finnes på Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets sider på www.regjeringen.no og/eller www.bufetat.no